

DREIEBOK FOR GJETERHUNDPRØVER

Revidert 2020

Revideres årlig før 15.mars

Elektronisk godkjent av rådet.

Innhold

Innhold	2
1. Dreiebok for arrangering av NM i bruk av gjeterhund.....	3
1.2. Generelle retningslinjer	3
1.3. Gjennomføring av arrangementet.....	4
1.4. Dommere.....	5
1.5. Næringsliv, andre organisasjoner, presse, publikum og andre:.....	6
1.6. Egen NM-komité.....	6
1.7. Tegning.....	7
1.8. Sjekkliste	9
2. Dreiebok for Landspr�ver	10
2.1. Generelle retningslinjer	10
2.2. Gjennomføring av arrangementet.....	10
2.3. Dommere.....	11
3. Dreiebok for Fylkesmesterskap	12
3.1. Generelle retningslinjer	12
3.2. Gjennomføring av arrangementet.....	12
3.3. Dommere.....	13
4. Dreiebok for Distriktspr�ver	14
4.1. Gjennomføring av arrangementet.....	14
4.2. Generelle retningslinjer	14
4.3. Gjennomføring av arrangementet.....	14
4.4. Dommere.....	15

1. Dreiebok for arrangering av NM i bruk av gjeterhund

1.1. Gjeterhundrådet har vedtatt en norm (dreiebok) for gjennomføring av NM i bruk av gjeterhund. Denne, sammen med de generelle prøvereglene, skal arrangøren legge til grunn for gjennomføringen av NM-arrangementet. Dreieboka bør også brukes i forbindelse med andre store gjeterhundkonkurranser, som landskamp/nordisk mesterskap o.l. Deler av dette vil også være relevant for mindre konkurranser. Ved spørsmål eller usikkerhet rundt oppsett av bane eller bruk av sau kan komiteen kontakte prøvenemnda eller gjeterhundansvarlig. Det er arrangør sitt ansvar at dreiebok blir fulgt, og brudd på dreiebok blir fulgt opp av gjeterhundrådet.

1.2. Generelle retningslinjer

- A) Arrangør/arrangørkomite har ansvar for å gå gjennom dreiebok med Gjeterhundansvarlig i NSG innen mars samme året som NM arrangeres.
- B) Mesterskapet skal gjennomføres på en slik måte at det blir en minneverdig opplevelse for deltakere, dommere, arrangør og publikum.
- C) Før åpningen av NM skal det norske flagget være heist på arenaen og det skal flagges under hele mesterskapet.
- D) Arrangementet bør helt i starten ha en formel åpning ved formannen i arrangørkomiteen, kommunens ordfører eller andre egnede personer. Denne seansen bør ikke vare mer en maksimalt 5 minutter.
- E) Nasjonalsangen skal spilles under premieutdelingen, eventuelt også under åpningen. I den sammenheng kan det gjøres avtale med et lokalt orkester, skolemusikkorps eller lignende.
- F) Det skal kvelden før sjølve konkurransen registreres deltagere til konkurransen. Dommergjennomgang gjennomføres samme morgen som konkurransen starter. Dette skal gjøres før første start, og kan gjøres i skumring slik at man sparer tid. Arrangøren skal da introdusere oppmann, dommeren/e og orientere om de praktiske sidene ved arrangementet mht. tidsplan, eventuelle pauser, matsalg, toalettforhold o.l.
- G) Der forholdene ligger til rette for det, bør arrangøren ta inngangspenger og parkeringsavgift i forbindelse med arrangementet for publikum. Dersom parkering skjer i veien må politimyndigheter søkes om tillatelse.
- H) Banen skal være prøvd siste måneden, men sauene skal ikke kjøres på banen siste dagene før. Utsetter skal være prøvd den siste måneden. Dette skal skje med hunder som ikke skal gå konkurransen, det er likevel viktigst at banen prøves av erfarne hunder som klarer utfordringen for å få det så likt konkurransen som mulig.
- I) Tiden skal tas på banen fra deltager går ut på banen til sauene er tatt av banen, og prøves med et par ekvipasjer, slik at man har oversikt over hvor mye tid som også går mellom deltagere.

- J) Sponsorer til arrangementet må kontaktes i god tid, helst et år i forveien. Sørg for skriftlige avtaler med sponsorene. Ta gjerne kontakt med fjorårets/tidligere arrangør. Mer om dette under punkt 1.5.
- K) Det skal foreligge trykket program for arrangementet, minimum et til hver deltager.

1.3. Gjennomføring av arrangementet

1.3.1. Før arrangementet

- A) Det skal brukes bane som gir publikum god oversikt over arenaen.
- B) Sauene som skal brukes må være hundevante og fra samme besetning. Om flere besetninger brukes skal mattilsynet søkes. De skal være "kjørt" i småflokker (10-15 sauer) og testet på kve i god tid før mesterskapet. (se også punkt 1.2.H.)
- C) Det skal tegnes forsikring for mesterskapet som vil kunne dekke all uforutsett skade på mennesker, hund, sau og materiell.
- D) Det skal oppnevnes en egen NM-komite, som skal meldes med kontaktinfo til gjeterhundrådet, for tett oppfølging.
- E) Arrangementet skal meldes til mattilsynet. Andre etater bør også varsles, som brann, lokal politimyndighet, statens vegvesen og den lokale veterinæren.
- F) Fyll inn skjema som er utsendt i tide med bruk av sau og momenter og send inn til gjeterhundrådet.
- G) Det skal være tilgang på toalett i rimelig nærhet for både publikum og dommer.
- H) Det bør være en person som tar sauene av banen etter ekvipasjen er ferdig. Dette for å spare tid, og at alle deltagerer får like forhold når de skal ut på banen.
- I) Utsetter skal stå klar med flokk når neste ekvipasje skal gå. Personen skal testes før mesterskapet og man skal tenke på at personen ikke bør miste sauene tilbake i kve når den skal ut med ny flokk. Ny flokk skal stå klar til neste deltager når fører kommer på banen. Ny flokk bør være klar i tilfelle brudd, og stå klar i nærheten av pålen når foregående deltager er gjennom tredje port.
- J) Det skal dukes bak fører og mot oppsamlingsareal. Neste hund skal være godt skjermet og legges opp til at den kan gå direkte på banen etter endt ekvipasje uten unødvendig tidstap.
- K) Plassering av delering, kve og port 3 er viktig med tanke på tid. (Se illustrasjon).

1.3.2. Under arrangementet

- A) Oppstalling av sauene må være slik at det ikke virker forstyrrende inn på sjøve konkurransen. Sauene skal også ha tilgang til mat, vann, og ha ro. Her er flere oppdelinger med grupper en god løsning, og at sauer som ikke skal gå ikke blir stresset. Oppstillingen bør være bak punktet for utsettet slik at trekk ikke påvirker sauen på inndrivet. Sauene skal også ha god tilgang til mat og vann i oppsamlingsarealet.
- B) Er det lite sau, og sauer derfor må gå om att, oppfordres det til at alle sauer går like mange ganger.
- C) De som skal sette ut sau må være erfarne og følge instruks fra dommeren.

- D) Arrangementet skal gjennomføres med minst mulig dødtid. Det er viktig at det tilstrebes at neste fører kan starte straks den forrige er ferdig og sauene er tatt av banen. Det skal være satt opp ansvarlig for å fjerne sau fra banen etter ent løp. Arrangør er ansvarlig for å fjerne sauene når fører er disket.
- E) Prøvehund settes opp første dagen. Prøvehunden viser hent, driving og kve, kun første dagen, Prøvehund går før arrangementet starter, og skal ikke ta opp tiden til deltagerne.
- F) Poengsummene skal offentliggjøres via oppslag/dataskjerm (storskjerm) og eventuelt høytaler, så raskt som mulig etter at de enkelte deltagerne er ferdige. I finalen holdes de tre til fem beste resultat hemmelig.
- G) Speaker skal ikke forstyrre fører unødige. Speaker skal ikke «dømme» konkurransen, men forklare for uerfarne det som foregår på banen.
- H) Det bør legges opp til et eget avgrenset område for deltagerne før de skal ut på banen, her kan det være evt. Forfriskninger, og det er viktig med skjerming fra publikum og deltagere på banen. Denne kan med fordel settes mellom, eller ved siden av dommere, slik at deltager kan gå direkte ut på banen uten forstyrrelser
- I) Konkurransen må ha et hensiktsmessig samband, og god kontakt mellom arrangør, utsetterkve, oppsamling kve, oppmann, dommere og eventuelt sekretariat.

1.3.3. Etter arrangementet

A) Premieutdeling:

- 16 av deltakerne skal premieres. Deltagerne i finalen premieres etter finalen. Alle deltagere skal ha deltagerpremie.
- Dersom premieutdelingen foregår utendørs skal det flagges ved det stedet hvor dette foregår. Foregår premieutdelingen inne skal det flagges ved inngangen.
- Det skal være egen seierspall.
- Premiene ropes opp i rekkefølgen nr. 16, til nr. 1. Når alle er ropt opp og har inntatt seierspallen skal nasjonalsangen spilles. Vadrepremiene blir tildelt etter nasjonalsangen er avspilt.
- Under premieutdelingen skal grunneier(e), dommere og andre som har vært viktige for å kunne gjennomføre mesterskapet takkes.
- Hvis noen rangeres likt må arrangør ordne premie som sendes til vedkommende. Det er ikke uvanlig med noen brudd i finalen og disse rangeres på 16. plass.

1.4. Dommere

- A) Arrangør har ansvar for at dommere har det bekvemt på arrangementet.
- B) Disse skal være skjermet fra deltagere og tilskuere, og ha tilgang til toalett i nærheten.
- C) Dommer bestemmes hvert år av Gjeterhundrådet. NM arrangør har mulighet å sende søknad om ønsket dommer.

1.5. Næringsliv, andre organisasjoner, presse, publikum og andre:

- A) Mesterskapet skal markedsføres i nærmiljøet for og "lokke" til seg publikum.
- B) Næringsliv og organisasjoner tilknyttet vår næring bør inviteres til å kjøpe annonseplass i program og utstillingsareal for å kunne presentere seg i forbindelse med mesterskapet.
- C) Presse, radio og TV bør inviteres til å dekke mesterskapet.
- D) Arrangørene bør ha en egen pressekontakt som skriver og "fører" pressen med informasjon om mesterskapet i tiden før, under og etter arrangementet.
- E) Arrangementet skal ha egen speakertjeneste. (se punkt 1.2.3.G)
- F) For å gi god sevice til publikum og andre skal NM-arrangement alltid ha tilbud om matservering, toalettmuligheter og informasjonsbod.

1.6. Egen NM-komité

1.6.1. Det skal oppnevnes en egen NM-komité som skal ha ansvar for forberedelser og gjennomføring av NM. Denne skal meldes med kontaktinfo til gjeterhundrådet, for tett oppfølging. Komiteen bør være oppnevnt minst 1 år f r mesterskapet. Noe av grunnen til dette er at neste års NM-arrangør skal presentere sitt NM-konsept ved hvert NM-arrangement.

1.6.2. Forslag til sammensetning av NM-komité:

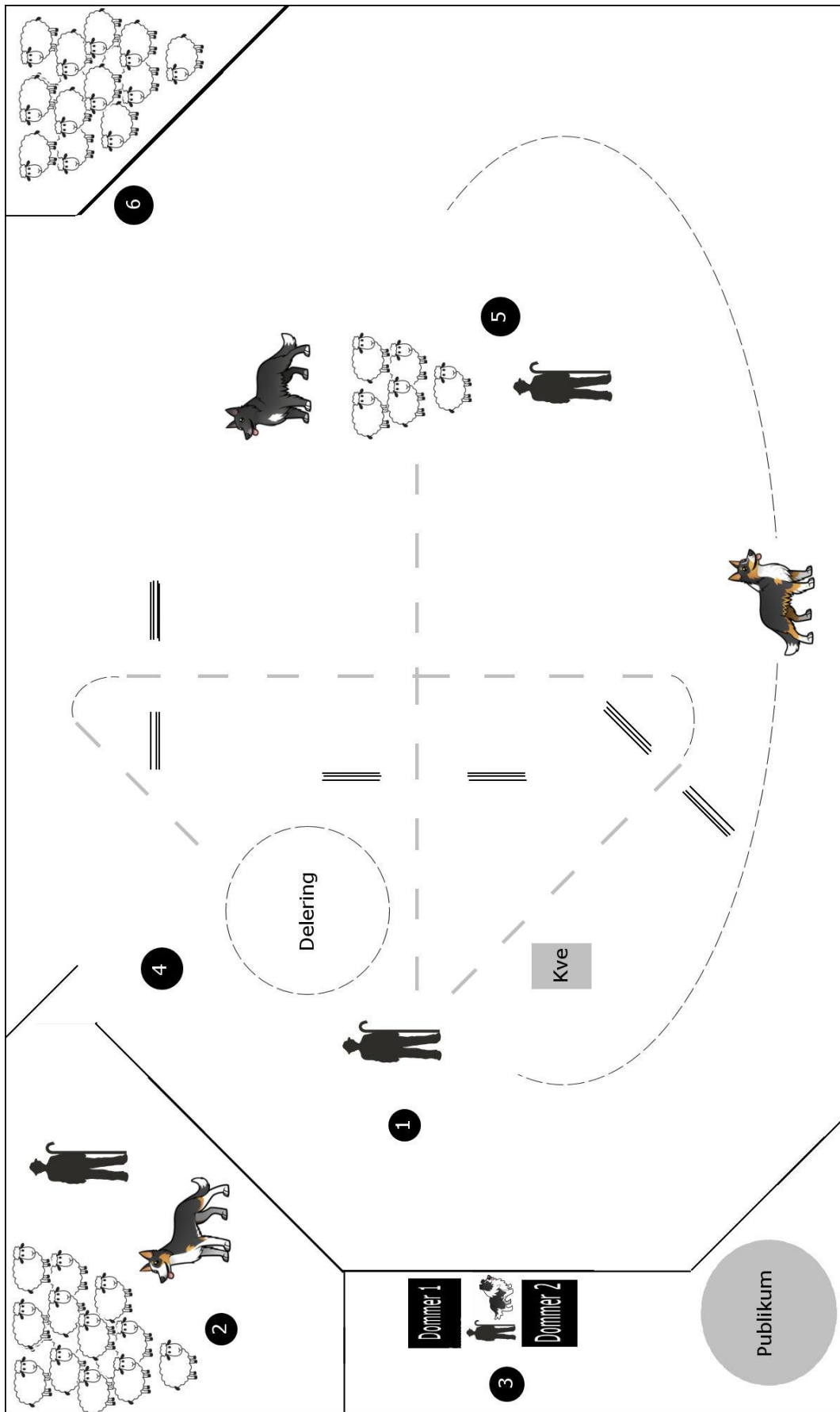
- A) Leder for NM-komiteen. Vedkommende bør ha gode lederegenskaper – som for eksempel gode evner til og deligere, koordinere og dra komitémedlemmene sammen, slik at samarbeidet blir bra.
- B) Ansvarlig for sau, bane/arena med diverse fasiliteter, samt parkering.
- C) Ansvarlig for sponsorer, presse og media.
- D) Ansvarlig for innkvartering, transport av folk.
- E) Ansvarlig for resultatservice, støtte til dommerne, for dommersekret rer og speakertjeneste.
- F) Ansvarlig for premier.
- G) Ansvarlig for trykking av program herunder salg av annonseplass i program, salg av areal for stands for lokalt næringsliv og andre, og ansvarlig for å legge tilrette slik at lokale lag og foreninger skal kunne få presentere seg.
- H) Ansvarlig for festmiddag og matsalg ved arenaen.

1.6.3. Komiteen kan sjølsagt organiseres på en annen måte. Det kan for eksempel være aktuelt å slå sammen noen ansvarsområder eller splitte det annerledes opp. Her må hver arrangør finne det som h ver best til det personalet enn disponerer.

1.6.4. Det bør lages en kjøreplan over alle aktiviteter som må gjennomføres med klare ansvarsfordelinger og tidsfrister. Komiteen bør ha jevnlig oppfølgingsmøter for å sjekke fremdriftsstatus. Et av medlemmene i komiteen bør fungere som sekretær.

1.6.5. Komiteen skal ha jevnlig kontakt med gjeterhundansvarlig, som er bindeledd mellom rådet og NM-komiteen.

1.7. Tegning

- a) Forklaring illustrasjon dreiebok
1. Fører står plassert foran dommere.
 2. Oppsamlingskve er skjermet med duk og har person klar til å ta sauene av banen.
 3. Ny ekvipasje står mellom dommere, eventuelt kan settes ved siden. Skjermet i et eget område vekk fra publikum. Ny ekvipasje kan gå direkte ut på banen uten forstyrrelser. Dommere er også skjermet fra ny ekvipasje og publikum.
 4. Port 3, delering og kve er satt opp slik at sauene enkelt og raskt kan forlate banen. Om singling er siste moment bør deleringen være nærmest oppsamlingskve, om det er kve som er siste moment skal dette være nærmest oppsamling.
 5. Utsetter skal stå klar med sau når foregående ekvipasje kommer gjennom tredjeport. Utsette bør være klar utenfor utsetterkve med ny flokk om det blir brudd.
 6. Utsetterkve bør plasseres i bakkant av utsettet, slik at ikke inndringen blir forstyrret av trekk til kve.

2. Dreiebok for Norgesserien og Nord-Norgesserien

2.1. Generelle retningslinjer

- A) Dommergjennomgang gjennomføres samme morgen som konkurransen starter. Dette skal gjøres før første start, og kan gjøres i skumring slik at man sparer tid. Arrangøren skal da introdusere dommeren/e og orientere om de praktiske sidene ved arrangementet mht tidsplan, eventuelle pauser, matsalg, toalettforhold o.l.
- B) Banen skal være prøvd siste måneden. Dette skal skje med hunder som ikke skal gå konkurransen, det er likevel viktigst at banen prøves av erfarne hunder som klarer utfordringen for å få det så likt konkurransen som mulig.
- C) Tiden skal tas på banen fra deltager går ut på banen til sauene er tatt av banen, og prøves med et par ekvipasjer, slik at man har oversikt over hvor mye tid som også går mellom deltagere.
- D) Dersom parkering skjer i veien må politimyndigheter søkes om tillatelse.

2.2. Gjennomføring av arrangementet

2.2.1. Før arrangementet

- A) Det skal brukes bane som gir publikum god oversikt over arenaen.
- B) Sauene som skal brukes må være hundevante og fra samme besetning. Om flere besetninger brukes skal mattilsynet søkes. De skal være "kjørt" i småflokker (10-15 sauer) og testet på kve i god tid før mesterskapet. (se også punkt 2.1.D.)
- C) Det bør oppnevnes egen arrangementskomité.
- D) Arrangementet skal meldes til mattilsynet.
- E) Det skal være tilgang på toalett i rimelig nærhet for både publikum og dommer.
- F) Det kan være en person som tar sauene av banen etter ekvipasjen er ferdig. Dette for å spare tid, og at alle deltagere får like forhold når de skal ut på banen.
- G) Utsetter skal stå klar med flokk når neste ekvipasje skal gå. Personen skal testes før landsprøven og man skal tenke på at personen ikke bør miste sauene tilbake i kve når den skal ut med ny flokk. Ny flokk skal stå klar til neste deltager når fører kommer på banen. Ny flokk bør være klar i tilfelle brudd, og stå klar i nærheten av pålen når foregående deltager er gjennom tredje port.
- H) Det skal dukes bak fører og mot oppsamlingsareal. Neste hund skal være godt skjermet og legges opp til at den kan gå direkte på banen etter endt ekvipasje uten unødvendig tidstap.
- I) Plassering av delering, kve og port 3 er viktig med tanke på tid. (Se illustrasjon).

2.2.2. Under arrangementet

- A) Oppstalling av sauene må være slik at det ikke virker forstyrrende inn på sjølve konkurransen. Sauene skal også ha tilgang til mat, vann, og ha ro. Her er flere oppdelinger med grupper en god løsning, og at sauer som ikke skal gå ikke blir stresset. Oppstillingen bør være bak punktet for utsettet slik at trekk ikke påvirker sauene på inndrivet. Sauene skal også ha god tilgang til mat og vann i oppsamlingsarealet.

- B) Er det lite sau, og sauer derfor må gå om att, oppfordres det til at alle sauer går like mange ganger.
- C) De som skal sette ut sau må være erfarne og følge instruks fra dommeren.
- D) Arrangementet skal gjennomføres med minst mulig dødtid. Det er viktig at det tilstrebes at neste fører kan starte straks den forrige er ferdig og sauene er tatt av banen. Det skal være satt opp ansvarlig for å fjerne sau fra banen etter ent løp. Arrangør er ansvarlig for å fjerne sauene når fører er disket.
- E) Prøvehund er ikke nødvendig, men kan settes opp i finalen. Prøvehund må da gå før første start. Første start skal gå når det blir lyst.
- F) Poengsummene skal offentliggjøres via oppslag/dataskjerm (storskjerm) og eventuelt høyttaler, så raskt som mulig etter at de enkelte deltagerne er ferdige.
- G) Det bør legges opp til et eget avgrenset område for deltagerne før de skal ut på banen.
- H) Konkurransen må ha et hensiktsmessig samband, og god kontakt mellom arrangør, utsetterkve, oppsamling kve, oppmann, dommere og eventuelt sekretariat.

2.2.3. Etter arrangementet

- A) Premieutdeling:
 - Minst 6 deltagere hver dag skal premieres
 - Under premieutdelingen skal grunneier(e), dommere og andre som har vært viktige for å kunne gjennomføre mesterskapet takkes.Premier skal stå i stil til landsprøve, være et minne og varige. Eksempler på premier som blir godt mottatt: Pokaler med gravering, plass og sted. Saueskinn med trykk på bakside. Bruk kreativiteten. Sponsede premier med landbruks eller hunderelaterte produkter bør kun benyttes som tilleggspremie. Premien går til arrangør dersom deltager ikke er til stede under premieutdeling.

2.3. Dommere

- A) Arrangør har ansvar for at dommere har det bekvemt på arrangementet.
- B) Disse skal være skjermet fra deltagere og tilskuere, og ha tilgang til toalett i nærheten.
- C) Det er arrangøren sitt ansvar å få tak i dommer til arrangementet.
- D) Dommer må bestemmes tidlig og meldes fra til Gjeterhundansvarlig innen påmelding til landsprøvene starter.

3. Dreiebok for Fylkesmesterskap

3.1. Generelle retningslinjer

- A) Fylkeslaget er ansvarlig for å arrangere FM årlig.
- B) Fylkesmesterskapet skal meldes inn til NSG innen fastsatt frist for innmelding av prøver.
- C) Det skal alltid være utnevnt en ansvarlig/ansvarlige for prøven, de plikter og gjøre seg kjent med innholdet i dreieboken vedrørende arrangering av FM.
- D) Resultatene skal rapporteres til NSG senest 14 dager etter arrangementet.
- E) Det skal på forhånd bestemmes hvem som kan delta på arrangementet.
- F) Dommergjennomgang gjennomføres samme dag, før konkurransen starter. Evt. informasjon om arrangementet i forbindelse med dommergjennomgangen.
- G) Tiden skal fastsettes slik at god dyrehåndtering sikres. Tømmefingerregel: 45 sekunder + tiden det tar å gå raskt gjennom banen frem til deleringen + 2 minutter pr. moment etter dette (deling, singling og kve)

3.2. Gjennomføring av arrangementet

3.2.1. Før arrangementet

- A) Det skal brukes bane som gir publikum god oversikt over arenaen.
- B) Sauene som skal brukes må være hundevante og fra samme besetning. Om forskjellige besetninger brukes skal mattilsynet søkes.
- C) Arrangementet skal meldes til mattilsynet.
- D) Det skal være tilgang på toalett i rimelig nærhet for både publikum og dommer.

3.2.2. Under arrangementet

- A) Oppstalling av sauene må være slik at det ikke virker forstyrrende inn på sjølve konkurransen. Sauene skal også ha tilgang til mat, vann, og ha ro. Her er flere oppdelinger med grupper en god løsning, og at sauer som ikke skal gå ikke blir stresset. Oppstallingen bør være bak punktet for utsettet slik at trekk ikke påvirker sauen på inndrivet. Sauene skal også ha god tilgang til mat og vann i oppsamlingsarealet.
- B) Er det lite sau, og sauer derfor må gå om att, oppfordres det til at alle sauer går like mange ganger.
- C) De som skal sette ut sau må følge instruks fra dommeren.
- D) Det skal være satt opp ansvarlig for å fjerne sau fra banen etter ent løp. Arrangør er ansvarlig for å fjerne sauene når fører er disket.

- E) Poengsummene skal offentliggjøres via oppslag/dataskjerm (storskjerm) og eventuelt høyttaler, så raskt som mulig etter at de enkelte deltagerne er ferdige.
- F) Konkurransen må ha et hensiktsmessig samband, og god kontakt mellom arrangør, utsetterkve, oppsamling kve, oppmann, dommere og eventuelt sekretariat.

3.2.3. Etter arrangementet

Premieutdeling:

- Minst 3 deltagere skal premieres
- Under premieutdelingen skal grunneier(e), dommere og andre som har vært viktige for å kunne gjennomføre mesterskapet takkes.
- Premier skal stå i stil til et fylkesmesterskap. Eksempler på premier som blir godt mottatt: Pokaler med gravering, plass og sted. Premiene bør være varige og et minne fra arrangementet.

3.3. Dommere

- A) Arrangør har ansvar for at dommere har det bekvemt på arrangementet.
- B) Disse skal være skjermet fra deltagere og tilskuere, og ha tilgang til toalett i nærheten.
- C) Det er arrangøren sitt ansvar å få tak i dommer til arrangementet.

4. Dreiebok for Distriktsprøver

4.1. Gjennomføring av arrangementet

4.2. Generelle retningslinjer

- A. Fylkeslaget er ansvarlig for å arrangere, men kan delegere distriktsprøver i fylket.
- B. Det skal utnevnes en ansvarlig evt. ansvarlige for prøven
- C. Prøvene skal meldes inn til NSG slik at de blir offentligjort på terminliste.
Innmelding ønskes før fastsatt frist i begynnelsen av året, men kan meldes inn så sent som 2 dager før prøven, dog er torsdag før prøve i helgen siste frist.
- D. Prøveresultater skal sendes NSG senest 14 dager etter prøven er avholdt.
- E. Arrangør/arrangørkomite bør ha satt seg inn i dreiebok før arrangement av gjeterhundprøve.
- F. Dommergjennomgang gjennomføres samme dag, før konkurransen starter. Evt. informasjon om arrangementet gis i forbindelse med dommergjennomgangen.
- G. Tiden skal fastsettes slik at god dyrehåndtering sikres. Tommelfingerregel: 45 sekunder + tiden det tar å gå raskt gjennom banen frem til deleringen + 2 minutter pr. moment etter dette (deling, singling og kve)

4.3. Gjennomføring av arrangementet

4.3.1. Før arrangementet

- A) Banen kan variere på distriktsprøver, og det må tenkes på ulike utfordringer med bane, sau, og tid. Arrangører må prøve tilstrebe naturlig progresjon mellom klassene 1, 2 og 3, for å sikre et godt tilbud til alle.
- B) Sauene som skal brukes må være hundevante og fra samme besetning. De skal være "kjørt" i småflokker (10-15 sauer) og testet på kve i god tid før prøven.
- C) Arrangementet skal meldes til mattilsynet.
- D) Det bør være tilgang på toalett i rimelig nærhet for både publikum og dommer.
- E) Det bør være et system for å ta sauene av banen etter ekvipasjen er ferdig. Dette for å spare tid, og at alle deltagerer får like forhold når de skal ut på banen.
- F) Det skal ikke være innsyn til oppsamlingskve fra bane. Neste hund bør ha mulighet for å skjermes og det bør legges opp til at den kan gå direkte på banen etter endt ekvipasje uten unødvendig tidstap.

4.3.2. Under arrangementet

- A) Oppstalling av sauene må være slik at det ikke virker forstyrrende inn på sjølve konkurransen. Sauene skal også ha tilgang til mat, vann, og ha ro. Her er flere oppdelinger med grupper en god løsning, og at sauer som ikke skal gå ikke blir stresset. Oppstillingen bør være bak punktet for utsettet slik at trekk ikke påvirker sauene på inndrivet. Sauene skal også ha god tilgang til mat og vann i oppsamlingsarealet.
- B) Er det lite sau, og sauer derfor må gå om att, oppfordres det til at alle sauer går like mange ganger.
- C) De som skal sette ut sau må følge instruks fra dommeren.

- D) Det skal være satt opp ansvarlig for å fjerne sau fra banen etter ent løp. Arrangør er ansvarlig for å fjerne sauene når fører er disket.
- E) Prøvehund er ikke nødvendig, men kan settes opp hvis det arrangeres finale. Prøvehund må gå før første start.
- F) Poengsummene skal offentliggjøres via oppslag/dataskjerm (storskjerm) og eventuelt høyttaler, så raskt som mulig etter at de enkelte deltagerne er ferdige.
- G) Konkurransen må ha et hensiktsmessig samband, og god kontakt mellom arrangør, utsetterkve, oppsamling kve, oppmann, dommere og eventuelt sekretariat.

4.3.3. Etter arrangementet

B) Premieutdeling:

- Premiering er opp til den enkelte arrangør.
- Under premieutdelingen skal grunneier(e), dommere og andre som har vært viktige for å kunne gjennomføre mesterskapet takkes.
- Premier skal stå i stil til en distriktsprøve. Eksempler på premier som blir godt mottatt: Pokaler med gravering, plass og sted. Sponsede premier med landbruks eller hunderelaterte produkter. Saueskinn med trykk på bakside. Diplom til nye godkjente bruksprov. Bruk kreativiteten.

4.4. Dommere

- H) Arrangør har ansvar for at dommere har det bekvemt på arrangementet.
- I) Disse skal være skjermet fra deltagere og tilskuere, og helst ha tilgang til toalett i nærheten.
- J) Det er arrangøren sitt ansvar å få tak i dommer til arrangementet.